

alene er en sublim Opgave, som Naturfredningsforeningen har sat sig, det er i Virkeligheden noget af en subtil Opgave, nemlig den at forene Naturen og Kulturen i en højere Harmoni, naar Erfaringen viser, at Naturen og den moderne Kultur, den moderne tekniske, mekaniske Kultur i Virkeligheden har det som to Ægtefæller, hos hvem Gemytternes Uoverensstemmelse, efterhaanden som Ægteskabet varer, bliver større og større, saaledes at den ene i Virkeligheden ikke kan døje den anden og ikke kan eksistere i Fred og Tryghed for den anden — og saaledes er Forholdet i Virkeligheden under vor Tids Mekanisering og Udvikling. Jeg kan forsikre det ærede Medlem Hr. A. C. Meyer, at selve de Husmandshuse, der bliver oprettet paa disse Arealer, pynter ikke i Landskabet, de er ubetinget hæslige, men hvis man paa den ene Side skulde bygge Huse af en saadan Beskaffenhed, at de tilfredsstillede Naturfredningsforeningens kunstneriske Krav, og paa den anden Side skulde vedligeholde Træer, levende Hegn og Stengærder, ja, saa maatte det blot kræves, at Staten var beredt til at betale Omkostningerne derved for de paagældende Husmænd, for er der noget, der landbrugsmæssigt set kan gøre Skade paa en Husmandslod, er det et stort gammelt Egetræ eller Bøgetræ, der skygger over den halve Lod, og er der noget, der landbrugsmæssigt set kan gøre Skade paa en Mark, saa er det et levende Hegn, et stort levende Hegn, særlig naar det strækker sig fra Vest til Øst, saaledes at Sydsolen staar og skinner ind paa den ene Side af Marken hele Dagen, medens Træerne hele Dagen kaster deres Skygge ind over Marken mod Nord. Jeg kan forsikre det ærede Medlem Hr. A. C. Meyer, at det er ikke ringe Værdier, der gaar tabt paa en saadan Mark paa Nordsiden af et saadant stort levende Hegn. Saa længe man har Raad til i engelsk Stil at opretholde saadanne Træer og Hegn, tror jeg, at private Godsejere gennemgaaende gør det, men den Dag kan komme, da Skattetrykket er saa stort, at de maa tage andre Hensyn end de æstetiske, og i saa Fald var det rart at vide, om Staten virkelig vil betale fuld Ækivalent for det Tab, de landbrugsmæssigt lider, naar saadanne Naturgoder skal opretholdes.

Naturfredningsforeningen vilde kunne gøre en meget fortjenstfuld Begyndelse paa den store Opgave, den har sat sig, den næsten heroiske Opgave at opdrage Almenheden æstetisk og redde, hvad der er tilbage af Landets Naturværdier, hvis

dens Arkitekter og Kunstnere gratis vilde stille deres Arbejdskraft til Disposition til Udarbejdelse af Planer for Husmandshuse paa de Jorder, der udstykkes, og overhovedet hvor Bebyggelse finder Sted paa naturskønne Egne. For der staar ganske vist her i Lovforslaget, at Opførelse af en Bygning eller Ombygning af eller Tilbygning til en bestaaende Bygning ikke maa paabegyndes, forinden Tegninger og Planer er godkendt af Fredningsnævnet, og det er saare godt, men Naturfredningsforeningen vilde vise sin Offervillie og sin Energi, hvis dens Kunstnere og Arkitekter stillede sig til Disposition for dette Formaal. Vi har jo saa ofte set, at vore Kunstnere i den ene eller den anden Branche gratis har stillet deres Evner og Kræfter til Disposition for almenyttige Formaal, og her var der en Opgave, hvor det var naturligt at gøre det, men jeg har endnu ikke set noget som helst i den Retning; Man har hidtil kunnet komme og spørge Naturfredningsnævnet, hvad den mener om Bebyggelse der og der, og efter Lovforslaget skal man gøre det, men der staar ikke noget om, at Naturfredningsnævnet skal hjælpe med; det skal blot godkende eller forkaste. Vi har paa Retsomraadet en meget vigtig social Institution, Studentersamfundets Retsbistand, hvor Jurister yder gratis Retsbistand til mindre bemidlede, og det vilde ikke være urimeligt, om Naturfredningsforeningens Kunstnere og Arkitekter paa lignende Maade ydede gratis Byggehjælp til de mindre bemidlede, der skal bygge. Det er jo meget godt at paalægge andre Ofre, at paalægge de private Skovejere og de Jordejere, der ejer Arealer af Værdi i Henseende til Naturskønhed, Byrder og Forpligtelser og selv sidde som et suverænt Overskøn, der med pavelig Ufejlbarlighed afgør, om noget er godt eller ikke er godt; det er en meget behagelig Opgave og økonomisk set en meget nem Opgave, men smukkere og værdifuldere vilde det være, om de paagældende gjorde et direkte Arbejde for at fremme de Formaal, de kæmper for, selv bragte Ofre og ikke blot paalagde andre Ofre.

For at disse Formaal kan virkelig gøres i størst muligt Omfang, foreslaas det her, at der skal tilvejebringes en almindelig Naturfredningsplan for hele Landet eller for betydelige Landomraader. Naar da disse Fredningsplaner er godkendt, gælder det i videre Forstand og paa et videre Omraade, hvad der allerede gjaldt paa de Omraader, som Naturfred-